

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INTERAKTIV O'YINLARDAN FOYDALANISH

Hamroyeva Ruhshona Nozir qizi

Ashurova Mehrixon Akmal qizi

Buxoro davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Boshlang'ich sinflarda interaktiv o'yinlardan foydalanish ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Bolalar o'rganishga tabiatan qiziqish bilan yondashadilar, ayniqsa, o'yin shaklida taqdim etilgan bilim va ko'nikmalar ularning e'tiborini jalb qiladi. Interaktiv o'yinlar yordamida o'quvchilar nafaqat bilim oladilar, balki o'zaro muloqot qilish, jamoaviy ish ko'nikmalarini shakllantirish, ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantiradilar.

Kalit so'zlar: ta'lim, interaktiv o'yinlar, til ko'nikmalari, bilim, muloqot, ijodiy yondashuv.

Аннотация: Использование интерактивных игр в начальных классах является важным инструментом повышения эффективности образовательного процесса. Дети по своей природе проявляют любопытство к учебе, особенно когда знания и навыки, представленные в игровой форме, привлекают их внимание. С помощью интерактивных игр учащиеся не только получают знания, но и развивают коммуникативные навыки, навыки командной работы, творческое мышление и навыки решения проблем.

Ключевые слова: образование, интерактивные игры, языковые навыки, знания, коммуникация, творческий подход.

Abstract: In primary school, the use of interactive games is an important tool for monitoring the progress of the educational process. Children approach learning with natural use, especially when they are interested in knowledge and

indicators that attract their attention. Through interactive games, students acquire national knowledge, develop communication, teamwork, creativity and problem-solving skills.

Keywords: *education, interactive games, language skills, knowledge, communication, creative approach.*

Ta'lim jarayonida o'yinlardan foydalanish o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi. Ular dars davomida passiv tinglovchi emas, balki faol ishtirokchi bo'lib, o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniga ega bo'ladilar. Interaktiv o'yinlar o'quvchilarning diqqatini jamlashga yordam beradi, bu esa o'rganish sifatini oshiradi. O'yinlar orqali o'quvchilar yangi bilimlarni o'zlashtirish bilan birga, ularni mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Interaktiv o'yinlarning turlari juda ko'p va ular turli maqsadlarda qo'llaniladi. So'z o'yinlari til ko'nikmalarini rivojlantirishga, matematik o'yinlar esa hisoblash qobiliyatini oshirishga yordam beradi. Mantiqiy o'yinlar tafakkur va muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirsa, jamoaviy o'yinlar bolalarning ijtimoiy ko'nikmalarini shakllantiradi. Shuningdek, san'at va ijodiy o'yinlar bolalarning estetik didi va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

O'yinlar yordamida o'quvchilar o'z xatolaridan o'rganadilar, tanqidiy fikrlashni rivojlantiradilar va o'z qarorlarini mustaqil qabul qilishni o'rganadilar. Bu esa ularning shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. O'yin jarayonida o'quvchilar bir-biridan o'rganadilar, hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini oshiradilar, bu esa ularni kelajakda ijtimoiy muhitda muvaffaqiyatli bo'lishga tayyorlaydi. Interaktiv o'yinlar ta'lim jarayonini yanada moslashuvchan qiladi. O'qituvchi o'yinlarni dars mavzusiga moslashtirib, o'quvchilarning individual ehtiyojlariga muvofiq qo'llashi mumkin. Bu esa ta'lim jarayonining sifatini oshiradi va har bir o'quvchining o'zlashtirish darajasini yaxshilaydi. O'yinlar

yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini sinab ko'rishadi, bu esa ularning o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Texnologiyalar bilan integratsiya qilingan interaktiv o'yinlar ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Raqamli o'yinlar, interfaol doskalar va mobil ilovalar yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlashlari mumkin. Bu esa ularning o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ta'lim jarayonini zamonaviy talablar darajasiga olib chiqadi.[1]

Interaktiv o'yinlar bolalarning jismoniy faolligini rag'batlantiradi, bu esa sog'lom o'sish va rivojlanish uchun zarurdir. Shu bilan birga, o'yinlar stressni kamaytiradi va ruhiy holatni yaxshilaydi. Bu o'quvchilarning ta'lim jarayoniga bo'lgan munosabatini ijobiy tomonga o'zgartiradi va ularni yanada faol o'rganishga undaydi.[2]

O'yinlar yordamida o'quvchilar o'z vaqtlarini samarali boshqarishni o'rganadilar. Vazifalarni bajarish uchun berilgan vaqt chegaralari ularning rejalashtirish va vaqtni boshqarish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bu esa ularni kelajakdagi ta'lim va hayot faoliyatiga tayyorlaydi. Interaktiv o'yinlar o'qituvchilarning pedagogik mahoratini oshirishga yordam beradi. Ular yangi metodlarni qo'llash orqali darslarni yanada samarali tashkil etadilar va o'quvchilar bilan yanada yaqin munosabatlar o'rnatadilar. Bu esa ta'lim sifatini umumiy ravishda yaxshilaydi. Ta'lim jarayonida interaktiv o'yinlardan foydalanish o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali qiladi. O'yinlar yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llashni o'rganadilar, bu esa ularning ta'lim sifatini oshiradi. O'yinlar o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ularni yanada faol o'rganishga undaydi.[3]

Ta'lim jarayonida interaktiv o'yinlardan foydalanish zamonaviy ta'limning asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Bu yondashuv o'quvchilarning faolligini oshirish, ularning o'rganishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirish va bilimlarni mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Interaktiv o'yinlar yordamida ta'lim

jarayoni yanada qiziqarli, samarali va o'quvchilar uchun tushunarli bo'lib qoladi. Shu bilan birga, bu o'yinlar o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Ta'limda interaktiv o'yinlardan foydalanish uchun turli texnologiyalar mavjud bo'lib, ular o'quv jarayonini yanada boyitadi va o'quvchilarning o'rganish jarayoniga faol ishtirokini ta'minlaydi. Interaktiv doskalar ta'limda keng qo'llaniladigan texnologiyalardan biridir. Bu qurilmalar yordamida o'qituvchi o'quvchilar bilan birga darsni yanada jonli va interfaol o'tkazishi mumkin. Sensorli ekranlar o'quvchilarga o'z fikrlarini ifodalash, savollarga javob berish va o'yinlarda qatnashish imkonini yaratadi. Interaktiv doskalar yordamida taqdimotlar, grafikalar, videolar va o'yinlar birlashtiriladi, bu esa darsni yanada qiziqarli qiladi. O'quvchilar bu vosita orqali o'z bilimlarini amaliyotda sinab ko'rishlari, turli topshiriqlarni bajarishlari mumkin. Shu tariqa, interaktiv doskalar o'quvchilarning o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ularni faollikka undaydi va dars jarayonini yanada samarali qiladi. Mobil qurilmalar va planshetlar ta'limda interaktiv o'yinlardan foydalanishni yanada kengaytirdi. Maxsus ta'lim ilovalari yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash uchun o'yin shaklidagi topshiriqlarni bajaradilar. Bu ilovalar o'quvchilarga o'zlashtirish jarayonini o'yin elementlari orqali osonlashtirish imkonini beradi. Mobil qurilmalar yordamida o'quvchilar istalgan joyda va istalgan vaqtda o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar, bu esa ta'limning moslashuvchanligini oshiradi. O'yinlar ko'pincha ball tizimi, darajalar, mukofotlar va raqobat elementlarini o'z ichiga oladi, bu esa o'quvchilarni yanada rag'batlantiradi va ularning o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Shuningdek, mobil qurilmalar yordamida o'qituvchilar o'quvchilarning natijalarini kuzatishi, ularning qayerda qiynalayotganini aniqlashi va yordam berishi mumkin. Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari ta'limda interaktiv o'yinlarning yangi bosqichini ochdi. Virtual reallik yordamida o'quvchilar o'rganilayotgan mavzuni to'liq muhitda tajriba qiladilar, bu esa

bilimlarni yanada chuqurroq o'zlashtirishga yordam beradi. Masalan, tarix darsida o'quvchilar qadimgi davrlarni virtual tarzda ko'rib chiqishlari, biologiya darsida esa inson tanasining ichki tuzilishini 3D ko'rinishda o'rganishlari mumkin. Kengaytirilgan reallik esa real muhitga virtual elementlarni qo'shib, o'quvchilarga yanada interaktiv va amaliy tajriba taqdim etadi. Bu texnologiyalar o'quvchilarning qiziqishini oshirib, ularning mavzuni yaxshiroq tushunishiga yordam beradi. Shuningdek, VR va AR o'yinlari o'quvchilarning ijodkorligini rag'batlantiradi, ularni yangi bilimlarni izlashga undaydi. Kompyuter o'yinlari va onlayn ta'lim platformalari ta'limda interaktiv o'yinlardan foydalanishning eng mashhur vositalaridan biridir. Maxsus ishlab chiqilgan ta'lim o'yinlari o'quvchilarga turli fanlar bo'yicha bilimlarni mustahkamlash imkonini beradi. Bu o'yinlar ko'pincha muammolarni hal qilish, mantiqiy fikrlash va tezkor qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Onlayn platformalar orqali o'quvchilar o'z bilimlarini sinab ko'rishlari, o'yinlarda qatnashishlari va boshqa o'quvchilar bilan raqobatlashishlari mumkin. Bu esa ta'lim jarayonini yanada interfaol va motivatsion qiladi. Shuningdek, onlayn platformalar o'qituvchilarga o'quvchilarning yutuqlarini kuzatish, ularning rivojlanish darajasini baholash va individual yondashuvni amalga oshirish imkonini beradi.[4]

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda interaktiv o'yinlardan foydalanish ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va mazmunli qilishning samarali usullaridan biridir. O'yinlar bolalarning bilim olish jarayonida faol ishtirokini ta'minlaydi, ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi, shuningdek, ijtimoiy ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Ta'lim jarayonida o'yinlardan foydalanish o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olish, ularning qobiliyatlarini rivojlantirish va ta'lim sifatini oshirishga

xizmat qiladi. Shu sababli, interaktiv o'yinlar boshlang'ich ta'limda keng qo'llanilishi lozim bo'lgan samarali pedagogik vosita hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Axmedov, S. (2022). Boshlang'ich ta'limda interaktiv metodlarning o'rni va ahamiyati. Toshkent: Ta'lim nashriyoti.
2. Islomova, M. (2021). Innovatsion pedagogik texnologiyalar va ularning boshlang'ich sinflarda qo'llanilishi. Samarqand: Ilm-fan.
3. Qodirov, J. (2023). Boshlang'ich maktablarda zamonaviy o'qitish metodlari. Toshkent: O'zbekiston pedagogika instituti nashriyoti.
4. Tursunov, A. (2020). Ta'limda multimedia vositalarining samaradorligi. Toshkent: Ta'lim va tarbiya.
5. Karimova, L. (2022). Boshlang'ich ta'limda o'yin metodikasi: nazariya va amaliyot. Buxoro: Buxoro davlat pedagogika instituti.
6. Rasulov, B. (2021). Innovatsion yondashuvlar va boshlang'ich ta'lim sifatini oshirish. Toshkent: Ta'lim sohasi.
7. Yusupova, N. (2023). Boshlang'ich sinflarda loyihaviy ishlar va ularning ta'lim jarayonidagi roli. Namangan: Namangan davlat universiteti.
8. Ergashev, D. (2020). Boshlang'ich ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish. Toshkent: O'zbekiston milliy universiteti.